

FORTIDSMINNEFORENINGEN

VESTFOLD AVDELING

HORTEN KOMMUNE

Apotekergt.12

Pb 10,

3191 Horten

postmottak@horten.kommune.no

Tønsberg 30 mai 2011

UTTALELSE TIL

HORTEN KOMMUNES FORSLAG TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2011 -2023

Fortidsminneforeningen Vestfold avdeling viser til avtale om utsatt leveringsfrist og obversender herved vår høringsuttalelse til kommuneplanens arealdel 2011-2023

UTTALELSE TIL KULTURMINNER

TEMAKART KULTURMINNER

Temakartet inneholder mange og viktige informasjon, som imidlertid i sin nåværende form og målestokk ikke er særlig brukervennlig. Tegnforklaringen er heller ikke god.

Det må være et mål at alle plan- og registrerte opplysninger (inkludert et oppdatert SEFRAK-register) digitaliseres og vises på et (digitalt) kulturminnekart i samme målestokk som arealbrukskartet, hvor all informasjon om det aktuelle kartobjektet kommer frem som tekst ved å "trykk" på det aktuelle kartobjektet. Stokke gjennomførte dette i forbindelse med siste kommuneplanrevisjon.

Hensynssonene C ("Bevaring av kulturmiljø") og D ("Båndlegging etter lov om kulturminner") hører, etter vår oppfatning, også temamessig naturlig hjemme på Kulturminnekartet, evt. også som papir, (for eks. i A4-format) til temakartet.

(Dersom disse hensynssonene samtidig fjernes fra "hensynssonekartet", ville de andre hensynssonene bli lettere tilgjengelige.)

HENSYNSSONER

Av Riksantikvarens "Veileder for kulturminner, kulturmiljøer og landskap" fremgår det at: *Hensynssoner skal angis som skravur på plankartet, uavhengig av arealformålet, dvs. på kommuneplanens arealbrukskart.*

Horten kommune har valgt å løse det på en delvis annen – ikke helt vellykket måte, med et eget "Hensynssonekart" hvor hensynssonene er vist i farger på et nedtonet sort/hvit bakgrunnskart. Kommuneplankartet blir dermed mindre overlesset, men på den annen side blir det bl.a. vanskelig å stedfeste hensynssonene og sammenholde dem med arealbruken, både pga. det nesten uleselige bakgrunnskartet, men også fordi kartene er i forskjellig målestokk.

FORTIDSMINNEFORENINGEN VESTFOLD AVDELING

Det er viktig at hensynssonene, særlig i tettbebyggelse har klart 'lesbare' avgrensninger mellom hensynssone og ikke-hensynssone, både for evt. etterprøving av bebyggelsens verneverdi, og for at hensynssonene skal være rettslig bindene.

Kravet til kartgrunnlaget for de øvrige "grovere" hensynssonene vil kunne være lavere

Nedenstående soner antas å kreve spesielle krav til kartgrunnlaget, ut over kartbilaget som følger saken.

- a Hensynssone for Bevaring av kulturmiljø (sone C, 5 stk)
- b Sone for Båndlegging etter lov om kulturminner
- c Sone for Båndlegging for regulering etter PBL (5 soner)
- d Sone for Båndlegging etter lov om kulturminner (sone D, ca 9 soner(?))

Av de siste to gruppene (c og d) er særlig sonene på Karljohansvern, Møringen, Vealøs, Østøya og Mellomøya meget vanskelig å se avgrensningen av, både på grunn av målestokken, men også pga. sammenfall av flere hensynssoner.

Dette vil kunne løses med kartgrunnlaget i en bedre målestokk.

VIL EN STOR HENSYNSSONE VÆRE BEDRE ENN 4 MINDRE ?

FMV savner begrunnelsen for avgrensningen av de 4 (2 store og 2 små) hensynssoner C: "Bevaring kulturmiljø" I den nordre del av Horten sentrum.

De 4 sonene synes å ligge innenfor det området som i 2007- 09 var avgrensningen av det som var planlagt å skulle ble kommunedel plan for bevringsverdig bebyggelse I Horten sentrum (bevaringsplanen), men som muligens ikke ble fullført, tross for utredninger fornyete registreringer og evalueringer.

Da vi ikke er kjent med begrunnelsen for de 4 ovennevnte hensynssonene, er vi usikre på om det ikke på nåværende stadium, derfor ville vært mer hensiktsmessig at hele området innenfor avgrensningen av den påbegynte bevaringsplanen i stedet var blitt vist som en samlet hensynssone.

Kanskje sone for "Båndlegging for Regulering etter PBL" ville være mer hensiktsmessig/reelt?

Ihht. Veilederen skal hensynssonene grupperes fra (a-d) Det er ikke gjort.

Det er uklart om det er utarbeidet bestemmelser til hensynssonene.

FØLGENDE MIDDELALDER-KIRKER/ MULIGE KIRKEGÅRDER MANGLER HENSYNSSONE.:

NYKIRKE MIDDELALDERKIRKE. Automatisk fredet.
Kirken er ikke "bokstavmarkert" på Kommuneplankartet.

BORRE MIDDELALDERKIRKE. Automatisk fredet.
"Bokstavmarkert" på Kommuneplankartet (KB), men farget som "bevaring naturmiljø". Antas forbyttet med det sønnenfor liggende parkområdet (farget som "bevaring kulturmiljø")

FORTIDSMINNEFORENINGEN VESTFOLD AVDELING

LØVØY KAPELL m/ st. Olavs brønn/kilde. Ruinen av middelalderkirken fredet i 1882. Restaurert og innviet som kapell i 1950. (uklar vernestatus?) Er ikke vist med vernesone.

I tillegg ser FMV det som nødvendig at Reguleringsplan for Åsgårdstrand (Bevaringsplan) revideres.

Inntil det kan skje, er det naturlig at det også opprettes vernesone for Åsgårdstrand.

NY OMKJØRINGVEI SYD FOR ÅSGÅRDSTRAND

I "Utfyllende bestemmelser og retningslinjer til kommuneplanens arealdel 2011-2023", pkt. 2.3.20 er "veier" listet opp som kulturminner.

I forbindelse med omtalen av Område Å-1: Stang øst og Stang vest (Verdi og konsekvensvurderingen s.47) fremgår det at "Gamle kongevei går ved området". Som definert kulturminne er det naturlig at Kongeveien registreres og inntegnes på kommuneplanens arealdel. Det bør også vurderes å la den omfattes av en "hensynssone C, Bevaring kulturmiljø", alt. båndlegging etter lov om kulturminner (sone D).

I tillegg til at den viste omkjørings veien syd for Åsgårdstrand krysser "Gamle Kongevei", vil den gå den gjennom et landbruksområde hvor det må forventes å finnes automatisk fredete kulturminner.

Det anbefales derfor at den forslåtte omkjørings veien syd for Åsgårdstrand utgår.

VESTMANRØD

Vestmanrød er ikke med på kommuneplanens arealplankart, men den har vært heftig diskutert: både for og imot riving av selve gårdsbebyggelsen og mulighetene for bruk av det ca 20 daa store arealet som tomt for inntil 100 studentboliger for Distriktshøyskolen.

FMV syn på Vestmanrød er:

Vestmanrød ligger på et meget synlig og viktig punkt i det regional verneverdige kulturlandskapet på sjøsiden av Raryggen. Det er rimelig grunn til å anta at den ble ryddet en gang mellom vikingtid (900) og Svartedauen (1300), og det burde være enkelt å kildebelegge historien fra meget langt tilbake.

I tillegg til den kulturhistoriske verdien av gårданlegget kommer den nyere tids sosio-økonomiske historien. Det nyere Vestmanrød har tilhørt den styrtrike Christopher Hannevig, en like eventyrlig skikkelse for Horten/Borre som Anders Jahre var for Sandefjord, og en like stor mesén. (Bjørn Imset: "Christopher Hannevig. Gull, krig og krakk". Oslo 2009.)

Det er ingen grunn til å legge for mye vekt på at hovedhusets stiluttrykk ikke akkurat følger den kunsthistoriske boka. Det er kulturhistorisk like interessant å følge en påbygningshistorie fra det sporbart opprinnelige til det endelige produkt. Til det hører også kreativ tilpasning til dagens behov uten at det autentiske trenger å gå tapt.

Som gård er den en moderne parallell til "kaksegårder" fra vikingtiden, med den fordel at vi ikke trenger gjette oss til fasongen. Bygningsmassen er ikke ubetydelig, og innenfor de fysiske rammene burde det være råd å innrede tjenlige lokaler til kontorer og kanskje forskerhybler i hovedhuset mens låven kunne bli en ramme for atskillige studenthybler, naturligvis med alle de tillempninger som må til for å gjøre bygningen funksjonell.

FORTIDSMINNEFORENINGEN VESTFOLD AVDELING

Slike røde driftsbygninger er så godt som utryddet, men er minner fra reformene innen jordbruket – "den store hestemekaniseringa" - fra siste del av 1800-tallet og frem til traktorjordbruket.

Det vil tjene Horten til ære å vise kreativ fantasi og bevaringsvilje når det gjelder dette unike anlegget inklusiv hagen.

Vi etterlyser sans for historisk sammenheng og respekt for den norske byggeskikken. Eventuelle planer om inntil 100 studentboliger vurderer vi som en ulykke, så vel for landskapet som for gårdsbruket

GAMMEL JERNBANETRASE

Den nedlagte jernbanelinjen mellom Skoppum stasjon og Horten havn er delvis tatt i bruk som gang- og sykkelvei, men ikke hele. Ihht. Våre opplysninger er det fremdeles skinnlagte strekninger. Det bør vurderes om disse er gamle nok til å være tekniske kulturminner som Kan/bør vises som hensynssone vist som vernesone/teknisk kulturminne, i påvente av bestemmelse om fremtidig bruk.

For styret
Fortidsminneforeningen Vestfold avdeling

Ragnar Kristensen
leder

Bjørn Torkildsen
styremedlem

Kopi: Vestfold Fylkeskommune, Fylkesmannens miljøvern avdeling

Vedlegg: Forslag til sone